

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

De regionale helseforetakene

Deres ref

Vår ref
201000440

Dato
28.01.2010

Påminnelse om helseforetakenes plikter etter helselovgivningen og de regionale helseforetakenes ”sørge for ansvar”

I forbindelse med hendelsene ved Asker og Bærum sykehus finner Helse- og omsorgsdepartementet ved Eieravdelingen det nødvendig å minne om helseforetakenes plikter etter helselovgivningen, herunder pasientrettighetsloven og forsvarlighetskravet i spesialisthelsetjenesteloven og helsepersonelloven. Vi vil også minne om de regionale helseforetakenes ”sørge for” ansvar.

Pasientrettigheter og brevmalere

Det vises til Helsedirektoratets oversendelse 30. juni 2009 til de regionale helseforetakene av forslag til reviderte brevmalere og informasjonsvedlegg til pasienter som svar på vurdering av henvisning til spesialisthelsetjenesten.

http://www.helsedirektoratet.no/prioriteringer_helsetjenesten/riktigere_prioritering/forslag_til_brevmalere_til_pasientene_som_svar_p_vurdering_av_henvisning_til_spesialisthelsetjenesten_462774

Som kjent, anbefaler direktoratet at helseforetakene legger disse malene til grunn for sine svarbrev til pasienter og henvisende instanser. Malene inneholder opplysninger som helseforetakene etter pasientrettighetsloven plikter å gi sine pasienter, en opplysningsplikt vi forutsetter at samtlige helseforetak ivaretar.

Etter vår vurdering vil bruk av malene være egnet til å sikre at sentrale pasientrettigheter blir ivaretatt. Vi ber med dette om at de regionale helseforetakene *sørger for* at malene er tatt i bruk ved samtlige helseforetak.

De regionale helseforetakenes ”sørge for ansvar”.

I henhold til spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a har de regionale helseforetakene ansvar for å sørge for at befolkningen i helseregionen blir tilbudt spesialisthelsetjeneste. Helsetjenester som tilbys eller ytes skal være forsvarlige, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-2.

”Sørge for ansvaret” stiller krav om at RHFet må utøve en overordnet organisering og styring slik at helsetjenesten som tilbys og ytes er forsvarlig. ”Sørge for ansvaret” innebærer blant annet at foretaket må ivareta følgende styringsfunksjoner/elementer:

Ansvar for planlegging

For det første innebærer RHFets ”sørge for ansvar” et ansvar for planlegging. RHFet må vurdere, analysere og planlegge hvordan befolkningen i helseregionen skal få tilstrekkelig og forsvarlig helsetjeneste. I dette ligger blant annet at RHFet kjenner reglene som gjelder for helsetjenesten, har oversikt over behov og tilbud for helsetjeneste, samt har oversikt over områder med svikt eller fare for svikt. Ved utarbeidelse av planer/tiltak innenfor et RHF må det foretas risiko- og sårbarhetsanalyser knyttet til iverksettelse av tiltakene. Det må også planlegges hvordan eventuell fare for svikt og svikt ved gjennomføringen av planer/tiltak skal håndteres.

Ansvar for gjennomføring av planer og tiltak

For det andre innebærer ”sørge for ansvaret” at RHFet har ansvar for å gjennomføre egne planer og tiltak som forutsatt og til fastsatt tid, slik at helsetjenesten som tilbys og ytes er forsvarlig.

Ansvar for evaluering

For det tredje innebærer ”sørge for ansvaret” at RHFet evaluerer gjennomføringen av planene og tiltakene. RHFet må evaluere om planene/tiltakene følges, effekten av planene/tiltakene og om gjennomføringen av planene/tiltakene har medført at det har oppstått områder med fare for svikt eller svikt som må håndteres for at foretaket skal kunne ha et forsvarlig tjenestetilbud. Dette innebærer bl.a. at RHFet på eget initiativ må innhente styringsinformasjon.

Ansvar for korrigerende

For det fjerde er et helt grunnleggende element av ”sørge for ansvaret” at RHFet har ansvar for å korrigere uforsvarlige forhold. Ansvaret innebærer at RHFet på eget initiativ må iverksette korrigerende tiltak dersom det i helseregionen ikke tilbys eller ytes tilstrekkelige og forsvarlige helsetjenester.

Med vennlig hilsen

Kari Sønderland e.f.
ekspedisjonssjef

Per Bleikelia e.f.
ekspedisjonssjef